

energikommissionen er gået i stå, og beklager, at enighed ikke har kunnet opnås. Endvidere opfordrer den de permanente medlemmer af atomenergikommissionen (de fem stormagter samt Canada) til i fællesskab at undersøge, om der kan skabes enighed om en virkelig effektiv international kontrol, og den opfordrer i denne forbindelse atomenergikommissionen til at genoptage sit arbejde og søge at finde frem til praktiske forslag.

Under diskussionen i forsamlingen om forslagene blev det fra de østeuropæiske staters side anført, at det af Sovjetunionen stillede forslag betegnede et virkeligt fremskridt ved at foreslå udarbejdelsen af to konventioner om henholdsvis forbud mod anvendelse af atomvåbnet og oprettelse af en effektiv international kontrol til samtidig underskrift og ikrafttræden. I modsætning hertil betegnede den sovjetrussiske delegerede det af 1. udvalg vedtagne forslag som en gravsten over atomkommissionens virksomhed. Dette forslag gik ud på at opfordre de permanente medlemmer af atomkommissionen til at undersøge, om der eksisterede et grundlag for en overenskomst om international kontrol, og det var på forhånd givet, at et sådant grundlag ikke var til stede, sålænge vestmagterne fastholdt de i atomenergi-kommissionens forslag nedlagte principper, der ville føre til en opgivelse af staternes suverænitet og fuldstændig amerikansk kontrol med al produktion af atomenergi.

Fra vestmagternes side blev det anført, at en opfordring til atomenergikommissionen om at udarbejde to konventioner som foreslået af Sovjetunionen var uden nogen som helst praktisk værdi, sålænge man ikke var enig om principperne for en kontrol med atomenergien og sanktioner mod dennes uretmæssige anvendelse. Formålet med det af 1. udvalg vedtagne resolutionsforslag var at gøre dette synspunkt ganske klart for verden.

Forhandlingerne gav det indtryk, at der stadig består dybtgående principuel uenighed om sagen; den omstændighed, at Sovjetunionen har frafaldet sit tidligere krav om, at et forbud mod atombomben skulle gå *forud* for vedtagelsen af et kontrolsystem, har ikke medført nogen væsentlig tilnærmelse mellem de respektive standpunkter; idet Sovjetunionen stadig gør den opfattelse gældende,

1. at kontrollen med atomenergiens udnyttelse skal udøves indenfor sikkerhedsrådets rammer, således at princippet om staternes suverænitet opretholdes i sin fulde udstrækning (veto-retten),

2. at eksisterende atombomber bør tilintetgøres straks efter ikrafttrædelsen af konventionen om våbnets tilintetgørelse, uden at man har sikkerhed for, at de i den anden konvention omhandlede kontrolorganer etableres og får lejlighed til at foretage de fornødne kontrolundersøgelser i de forskellige lande.

8. Nedrustning.

Som ovenfor omtalt fremsatte den sovjetrussiske delegation under generaldebatten et forslag til en resolution om forbud mod atomvåbnet som angrebsmiddel og en opfordring til de faste medlemmer af sikkerhedsrådet (Amerikas Forenede Stater, Frankrig, Kina, Sovjetunionen og Storbritannien) om i løbet af et år at nedsætte deres rustninger og væbnede land-, sø- og luftstyrker med en trediedel. Forslaget og en række dertil hørende ændringsforslag blev af 1. udvalg henvist til behandling i et særligt underudvalg.

Underudvalget forelagde i sin rapport tre resolutionsforslag, foruden det sovjetrussiske et polsk og et fransk-belgisk. Det polske adskilte sig fra det russiske ved at opgive kravet om veto-ret i spørgsmålet om kontrollen med rustningernes nedbringelse. Det fransk-belgiske udtalte ønsket om en almindelig indskrænkning af rustningerne for at spare folkene for de